

Verdachtenpopulatie arrondissementsparket Utrecht 1996

Amsterdam, december 1997

Essy van Dijk
Mireille Geldorp

Inhoudsopgave

1	Inleiding	3
2	Algemene gegevens 1996	5
2.1	Persoonskenmerken	5
2.2	Criminaliteitsgerelateerde kenmerken	8
2.3	Opgehelderde delicten	9
3	Recidivisten en beginners	17
3.1	Persoonskenmerken	17
3.2	Criminaliteitsgerelateerde kenmerken	19
3.3	Opgehelderde delicten	19
4	Jeugd van 12 tot en met 17 jaar	21
4.1	Persoonskenmerken	21
4.2	Criminaliteitsgerelateerde kenmerken	23
4.3	Opgehelderde delicten	23
5	Allochtonen	26
5.1	Persoonskenmerken	26
5.2	Criminaliteitsgerelateerde kenmerken	28
5.3	Opgehelderde delicten	30
6	Gewelddelicten	31
6.1	Persoonskenmerken	31
6.2	Criminaliteitsgerelateerde kenmerken	32
6.3	Opgehelderde delicten	33
	Bijlage	
Bijlage 1	Onderzoeksverantwoording	35
Bijlage 2	Gehanteerde begrippen	37
Bijlage 3	Indeling naar delicten	38

1 Inleiding

De politie hanteert voor operationele doeleinden een geautomatiseerd verdachtenbestand, HKS genaamd. In principe is dit bestand niet bedoeld om statistische informatie te genereren. Voor beleidsdoeleinden van bijvoorbeeld de korpsleiding en de arrondissementsparketten is statistische informatie echter juist van vitaal belang. In het kader van het project Gegevensarchitectuur is in opdracht van het College van Procureurs-Generaal onderzocht in hoeverre HKS toegankelijk en bruikbaar gemaakt kan worden om statistische beleidsinformatie te leveren.

Het is mogelijk gebleken om HKS-gegevens op te schonen en vervolgens om te zetten in een SPSS-bestand¹, waarna elke gewenste statistische bewerking kan worden toegepast. De resultaten van een eerste proeve hebben betrekking op HKS-gegevens over 1995 uit de politieregio Hollands-Midden en zijn te vinden in een eerdere publicatie². Hierbij is duidelijk geworden dat nauwe samenwerking tussen onderzoeksbureau en HKS-deskundigen belangrijk is bij de totstandkoming van een dergelijk product.

In deze rapportage wordt de verdachtenpopulatie beschreven van het arrondissementsparket Utrecht. De gegevens zijn afkomstig van de afdeling HKD van de politie Utrecht en hebben betrekking op het jaar 1996. Wij willen de heer Moons van deze afdeling bedanken voor zijn medewerking.

Leeswijzer

De rapportage is als volgt opgebouwd: Hoofdstuk 1 is een inleiding op het onderzoek en bevat een leeswijzer. Hoofdstuk 2 biedt een algemene beschrijving van de verdachten waarvoor in 1996 een oplossingsverbaal werd aangemaakt en de feiten die hen worden aangerekend. De hoofdstukken 3, 4 en 5 richten zich op specifieke verdachtengroepen, achtereenvolgens recidivisten, minderjarigen en allochtonen. Hoofdstuk 6 'zoomt' ten slotte in op een aantal geweldsmisdrijven.

In bijlage 1 wordt beschreven op welke wijze de gegevens zijn verkregen en welke consequenties de gevolgde procedure heeft voor de interpretatie van de gegevens.

De in deze rapportage gehanteerde begrippen sluiten zoveel mogelijk aan bij de terminologie zoals die door de politie wordt gehanteerd, zodat informatie direct te herleiden is naar gegevens uit HKS. Om het leesgemak te vergroten worden hier en daar echter ook andere termen gebruikt. In bijlage 2 worden de gebruikte begrippen toegelicht. In bijlage 3 wordt vermeld welke strafrechtartikelen worden aangeduid met de delictomschrijvingen.

Het is mogelijk dat sommige tabellen in dit rapport niet optellen tot een totaal van exact 100%. De oorzaak hiervan is gelegen in het feit dat alle percentages worden afgerond tot hele getallen. Verder wordt in tabellen met percentages onderscheid gemaakt tussen percentages die door afronding op 0 uit komen en percentages die op 0

Noot 1 SPSS is een toonaangevend softwarepakket voor statistische analyses.

Noot 2 'De ongekende mogelijkheden van HKS, een voorbeeld', R. van Overbeeke, M. Geldorp en K. Loef, Van Dijk, Van Soomeren en Partners, Amsterdam, maart 1997.

uitkomen omdat geen enkele persoon in de betreffende categorie valt. In het eerste geval staat in de tabel een 0, in het tweede geval een -.

Alle gegevens in dit rapport hebben, tenzij nadrukkelijk anders vermeld, betrekking op delicten en verdachten, waarvoor in 1996 binnen de regio Utrecht een oplossingsverbaal is opgemaakt.

2 Algemene gegevens 1996

In dit hoofdstuk wordt een beschrijving gegeven van alle verdachten waarmee het parket Utrecht in 1996 te maken kreeg, alsmede van de feiten die deze groep wordt aangerekend.

2.1 Persoonskenmerken

Voor de 17.448 strafbare feiten waarvoor in 1996 binnen de regio Utrecht een oplossingsverbaal is opgemaakt, zijn in totaal 12.262 verdachten doorgestuurd naar het parket. In deze paragraaf wordt een aantal achtergrondkenmerken van deze personen beschreven.

Tabel 2.1 Geslacht van verdachten in 1996

	aantal	%
man	10.271	84
vrouw	1.991	16
totaal	12.262	100

De meerderheid van de verdachten is man; 16% is van het vrouwelijke geslacht.

Tabel 2.2 Leeftijd van verdachten in 1996

	aantal	%
12-17 jaar	1.757	14
18-24 jaar	2.837	23
25-39 jaar	4.835	39
40-64 jaar	2.626	21
65 jaar en ouder	207	2
totaal	12.262	100

De grootste groep verdachten is tussen de 25 en 39 jaar oud. Ruim een-derde van de verdachten is jonger dan 25 jaar. De gemiddelde leeftijd van de verdachten bij aanhouding is 31 jaar.

Tabel 2.3 Nationaliteit van verdachten in 1996

nationaliteit	%
Nederland	80
Marokko	9
Turkije	2
(voormalig) Joegoslavië	1
Suriname	1
statenloos	1
Iran/Perzië	1
Nederlandse Antillen	0
overig	1
onbekend	0
totaal	100

Viervijfde van de verdachten heeft de Nederlandse nationaliteit. Daarnaast bezit eentiende van de verdachten de Marokkaanse nationaliteit.

Tabel 2.4 Geboorteland van verdachten in 1996

geboorteland	%
Nederland	71
Marokko	10
Suriname	4
Turkije	3
Nederlandse Antillen	2
(voormalig) Joegoslavië	2
statenloos	1
Indonesië	1
Iran/Perzië	1
Duitsland	1
overig	4
onbekend	0
totaal	100

Nederland is in bijna driekwart van de gevallen het geboorteland van de verdachte. Daarnaast zijn relatief veel verdachten in Marokko geboren. Ten opzichte van de vorige tabel vindt een lichte verschuiving plaats: het aantal verdachten met de Nederlandse nationaliteit is iets hoger dan het aantal verdachten dat in Nederland geboren is.

Tabel 2.5 District van woonadres van de verdachten in 1996

district	aantal	%
Paarendveld	416	3
Tolsteeg	704	6
Marco Polo	996	8
Utrecht Noord	1171	10
Binnensticht	938	8
Eemland Noord	644	5
Eemland Zuid	1273	10
Heuvelrug	971	8
Lekstroom	963	8
Rijn & IJssel	524	4
Vecht & Venen	544	4
buiten politieregio	3118	25
totaal	12.262	100

Ruim eenderde van de verdachten woont in de districten Paarendveld, Tolsteeg, Marco Polo en Utrecht Noord, die tezamen de stad Utrecht vormen. Een kwart van de verdachten woonde ten tijde van de overtrekking buiten de regio Utrecht.

Tabel 2.6 Woonadres van de verdachten in 1996

	aantal	%
Utrecht	3.287	27
Amersfoort	1.097	9
Zeist	563	5
Nieuwegein	562	5
Veenendaal	463	4
Amsterdam	337	3
Maarssen	330	3
Soest	293	2
Woerden	272	2
IJsselstein	187	2
overig binnen regio*	1.753	14
overig buiten regio**	3.118	25
totaal	12.262	100

* Waarvan uit de volgende plaatsen 1% afkomstig is: Baarn, Bilthoven, Breukelen, Bunschoten/Spakenburg, De Bilt, De Meern, Doorn, Driebergen/Rijsenburg, Harmelen, Hilversum, Houten, Leersum, Leusden, Mijdrecht, Montfoort, Oudewater, Wijk bij Duurstede.

** Waarvan uit de volgende plaatsen 1% afkomstig is: Rotterdam, 's Gravenhage.

De grootste groep verdachten woont in de stad Utrecht. 37 verdachten hebben geen vaste woon- of verblijfplaats en zijn binnen de categorie 'overig binnen regio' geplaatst.

Tabel 2.7 Land van woonadres van de verdachten in 1996

	aantal	%
Nederland	12.085	99
overig	146	1
onbekend	31	0
totaal	12.262	100

Vrijwel alle verdachten wonen in Nederland.

2.2 Criminaliteitsgerelateerde kenmerken

In HKS worden zogenaamde 'gevaencodes' gehanteerd, welke tot doel hebben politiemedewerkers op de hoogte te brengen van eventuele bijzonderheden van de betreffende verdachte³.

Tabel 2.8 Gevaencodes van verdachten in 1996

gevaencode	aantal	%
alcoholist	125	1
harddruggebruiker	788	6
medische indicatie	51	0
vuurwapengevaarlijk	84	1
verzetpleger	76	1
vluchtgevaarlijk	44	0
zelfmoordneiging	26	0

De meeste verdachten uit de regio Utrecht die een gevaencode hebben, hebben de code harddruggebruiker.

Tabel 2.9 Eerdere antecedenten van verdachten in 1996

	aantal	%
<i>geen</i> antecedenten voor 1996 en één antecedent in 1996 (beginner)	6.331	50
<i>geen</i> antecedenten voor 1996 en <i>meer dan één</i> antecedent in 1996 (beginner)	489	4
antecedenten voor 1996 en één antecedent in 1996 (recidivist)	3.796	31
antecedenten voor 1996 en <i>meer dan één</i> antecedent in 1996 (recidivist)	1.646	13
totaal	12.262	100

Noot 3 Registratie van deze gevaencodes vindt echter niet geheel eenduidig en consequent plaats. Zo vindt registratie alleen plaats als de verdachte zelf aangeeft dat één van de gevaencodes op hem/haar van toepassing is. Ook wordt een geregistreeerde gevaencode voorgoed aan de betreffende persoon gekoppeld. Dit betekent dat de gevaencode in alle politie-antecedenten van de betreffende persoon wordt opgenomen, ook als de gevaencode niet (meer) van toepassing is. Hierdoor dienen gegevens over dit onderwerp met de nodige voorzichtigheid te worden geïnterpreteerd.

Voor ruim de helft van de verdachten die in 1996 werd geverbaliseerd, was het dat jaar de eerste keer dat zij op deze manier met de politie in aanraking kwamen, terwijl 44% volgens de gehanteerde definitie⁴ als recidivist kan worden aangemerkt. 4% van de verdachten had geen antecedenten vóór 1996, maar werd in 1996 wel meerdere keren door de politie geverbaliseerd.

2.3 Opgehelderde delicten

Tabel 2.10 Opgehelderde feiten in 1996 per politiedistrict

politiedistrict	aantal	%
Paardenveld	3.581	21
Tolsteeg	1.050	6
Marco Polo	974	6
Utrecht Noord	968	6
Binnensticht	1.928	11
Eemland Noord	989	6
Eemland Zuid	2.115	12
Heuvelrug	1.743	10
Lekstroom	1.463	8
Rijn en IJssel	1.313	8
Vecht en Venen	1.324	8
totaal	17.448	100

In 1996 kreeg het parket volgens de gegevens uit HKS 17.448 strafbare feiten te verwerken⁵. De meesten hiervan werden door het politiedistrict Paardenveld aangeleverd. Op enige afstand volgen de districten Binnensticht, Eemland Zuid, Heuvelrug en de overige politiedistricten.

In de tabellen 2.11 t/m 2.17 wordt weergegeven voor wat voor feiten verdachten in 1996 bij het arrondissementsparket terecht kwamen. De feiten (en tabellen) zijn hierbij ingedeeld in de volgende negen delictgroepen:

- misdrijven tegen leven en persoon;
- misdrijven tegen openbare orde en gezag;
- vermogensmisdrijven;
- zedendelicten;
- verkeersmisdrijven;
- drugsdelicten, vuurwapendelicten en overige/onbekende delicten.

De percentages in de tabellen zijn proporties van het *totale* aantal feiten dat in 1996 door het parket Utrecht verwerkt is. De tabellen 2.11 t/m 2.17 tellen, zoals in tabel 2.18 te zien is, dus *gezamenlijk* op tot 100%.

Noot 4 Recidivisten zijn diegenen waarvoor vóór 1996 al een verbaal van oplossing werd opgemaakt.
 Noot 5 Eigenlijk bevat het gegevensbestand voor 1996 20.185 feiten. 2.737 daarvan (dat is 14% van het totale aantal feiten) betreffen echter feiten die ten laste kwamen van een arrondissement uit een andere regio, maar gepleegd zijn door daders die dat jaar ook bij het ressort Utrecht terecht zijn gekomen.

Tabel 2.11 Delicten tegen leven en persoon 1996

	aantal	%
doodslag en moord	92	1
gekwalficeerde mishandeling	152	1
eenvoudige mishandeling	810	5
eenvoudige belediging	155	1
dood/letsel door schuld	1	0
bedreiging	382	2
overige tegen leven	0	-
totaal	1.592	9

Van alle feiten waarvoor in 1996 een oplossingsverbaal is opgemaakt, ging het in 9% om misdrijven tegen leven en persoon. In 5% van de gevallen betrof het eenvoudige mishandeling.

Tabel 2.12 Delicten tegen openbare orde en gezag 1996

	aantal	%
huis/lokaalvredebreuk	175	1
openbare geweldpleging	903	5
wederspanning	15	0
belemmering ambtenaar in functie	77	0
discriminatie	19	0
overig tegen openbare orde en gezag	6	0
totaal	1.195	7

5% van de feiten, die in 1996 ter kennis van het parket zijn gekomen, betreft openbare geweldpleging. Voor de overige delicten uit deze delictgroep zijn relatief weinig verdachten geverbaliseerd.

Tabel 2.13 Ruwheidsdelicten 1996

	aantal	%
brandstichting	94	1
dierenmishandeling	140	1
vernieling	953	6
overige ruwheidsmisdrijven	0	-
totaal	1.187	7

Van de ruwheidsmisdrijven wordt vernieling het vaakst bij het parket aangemeld. 2% van de feiten betreffen brandstichting en dierenmishandeling.

Tabel 2.14 Vermogensdelicten 1996

	aantal	%
valsheidsmisdrijven	216	1
eenvoudige diefstal	463	3
gekwalficeerde diefstal	917	5
diefstal met geweld	54	0
afpersing	34	0
verduistering	77	0
verduistering in betrekking	103	1
bedrog	517	3
heling	566	3
overige vermogensmisdrijven	6.731	39
totaal	9.678	56

Van alle feiten die in 1996 ter kennis van het parket zijn gekomen, ging het in ruim de helft van de gevallen om vermogensdelicten. De meeste vermogensdelicten vallen in de categorie 'overige vermogensmisdrijven'.

Tabel 2.15 Zedendelicten 1996

	aantal	%
schennis	72	0
verkrachting	49	0
aanranding	80	1
gemeenschap met kinderen	20	0
ontucht	43	0
ontucht ouders	23	0
zedendelicten overige	9	0
totaal	296	2

Twee procent van de in 1996 opgeloste feiten betreft zedendelicten.

Tabel 2.16 Verkeersdelicten 1996

	aantal	%
rijden onder invloed	2.105	12
doorrijden na aanrijding	507	3
rijden na ontzegging	4	0
weigeren bloedproef	62	0
dood/letsel door schuld	20	0
joyriding	35	0
overige verkeersmisdrijven	103	1
totaal	2.836	16

Eénachtste van alle zaken betreft rijden onder invloed.

Tabel 2.17 Drugs, vuurwapendelicten en overige delicten 1996

	aantal	%
opiumwet harddrugs	307	2
opiumwet softdrugs	84	1
vuurwapens	273	2
overige delicten	0	-
totaal	664	4

Drugsdelicten en vuurwapendelicten maken 4% uit van alle in 1996 opgehelderde zaken.

Wanneer de tabellen in samenhang worden bekeken, blijkt dat ruim de helft van de in 1996 opgehelderde misdrijven vermogensdelicten betreft. Het blijft echter onduidelijk om welk type vermogensdelicten het gaat, omdat de meeste vermogensdelicten in de categorie 'overig' zijn geplaatst. Op de tweede plaats komen verkeersdelicten, vooral door het hoge percentage personen dat verdacht wordt van rijden onder invloed. De feiten die onder de noemer agressieve delicten kunnen worden gevat, dit zijn delicten tegen leven en persoon, delicten tegen openbare orden en gezag en ruwheidsdelicten, maken 23% van het totaal uit.

In tabel 2.18 staat welk type delicten de verschillende politiedistricten in 1996 ter kennis van het parket hebben gebracht.

Tabel 2.18 Opgehelderde feiten 1996 naar delictgroep, per politiedistrict (in %)

delicten	Paarden- veld	Tols- teeg	Marco Polo	Utrecht Noord	Binnen- sticht	Eemland Noord	Eemland Zuid	Heuvel- rug	Lek- stroom	Rijn & IJssel	Vecht & Venen	Totaal
tegen leven en persoon	8	11	12	10	10	8	8	10	11	8	8	9
tegen openbare orde en gezag	6	26	5	5	3	7	6	7	4	9	6	7
ruwheids-	4	6	5	4	7	7	7	13	10	5	9	7
vermogens-	64	38	58	64	58	52	59	52	52	47	51	56
zeden-	1	3	1	1	3	2	2	2	3	1	2	2
verkeers-	11	15	15	13	15	22	15	15	20	29	21	16
drugs-	6	1	3	2	1	1	1	1	1	1	1	2
vuurwapen-	1	1	2	1	3	1	2	1	1	1	2	2
totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Het district Tolsteeg steekt, wanneer het om vermogensdelicten gaat, opvallend af bij de andere districten: In 38% van de zaken die door dit district werden aangebracht betreft het deze categorie van delicten, terwijl dit percentage voor de andere districten rond de 56% ligt. Door dit district zijn wel meer misdrijven tegen de openbare orde en gezag aangebracht dan door de andere districten. Eemland Noord valt op door een hoger percentage aangebrachte verkeersmisdrijven en Heuvelrug door een hoger percentage ruwheidsmisdrijven.

In tabel 2.19 wordt voor elke delictgroep weergegeven in welk district de verdachten woonachtig zijn.

Tabel 2.19 District van woonadres van verdachten per delictgroep (in %)

delicten	Paarden- veld	Tol- steeg	Marco Polo	Utrecht Noord	Binnen- sticht	Eemland Noord	Eemland Zuid	Heuvel- rug	Lek- stroom	Rijn & IJssel	Vecht & Venen	Buiten regio	totaal
tegen leven en persoon	4	9	9	11	9	5	9	9	9	5	5	17	100
tegen openbare orde en gezag	6	13	9	9	4	6	9	9	9	6	4	17	100
ruwheids-	4	5	5	6	8	5	11	16	11	4	8	18	100
vermogens-	4	7	11	12	6	4	10	7	7	4	3	24	100
zeden-	3	5	5	5	12	5	12	9	13	3	6	24	100
verkeers-	3	5	7	8	7	7	9	8	9	7	5	26	100
drugs-	5	11	15	8	4	2	5	4	4	1	3	38	100
vuurwapen-	3	5	11	9	12	3	18	5	4	3	3	25	100

Uit de resultaten blijkt dat 38% van de in de regio opgehelderde drugsdelicten op verdachten die buiten de regio wonen zijn teruggebracht. Ook inwoners van de districten Marco Polo en Tolsteeg worden in vergelijking met inwoners van andere districten veel drugsdelicten aangerekend. Opvallend is verder dat in Heuvelrug relatief veel verdachten voor ruwheidsmisdrijven zijn geverbaliseerd, terwijl Eemland Zuid relatief hoog scoort op vuurwapenmisdrijven.

3 Recidivisten en beginners

In dit hoofdstuk wordt een beschrijving gegeven van de verdachten waarmee het parket in 1996 te maken kreeg en die antecedenten vóór 1996 bezaten. Deze groep verdachten wordt vergeleken met verdachten die door ons als beginners worden aangemerkt: diegenen waarvoor in 1996 voor het eerst een verbaal van oplossing werd opgemaakt. Van deze groep viel 4% gedurende 1996 al in herhaling. Conform de definitie zijn zij in dit onderzoek toch als beginners aangemerkt. In het totaal bestaat de verdachtengroep uit 6.820 (56%) beginners en 5.442 (44%) recidivisten.

3.1 Persoonskenmerken

Tabel 3.1 Geslacht van recidivisten en beginners in 1996 (in %)

geslacht	recidivisten	beginners
man	90	79
vrouw	10	21
totaal	100	100

Onder de beginners bevinden zich twee keer zoveel vrouwen als onder de recidivisten.

Tabel 3.2 Leeftijd van recidivisten en beginners in 1996 (in %)

leeftijd	recidivisten	beginners
12-17 jaar	8	20
18-24 jaar	26	21
25-39 jaar	48	33
40-64 jaar	18	25
65 jaar en ouder	1	3
totaal	100	100

Van de beginners is 40% jonger dan 25 jaar. Van de recidivisten is 35% jonger dan 25 jaar. Beginners zijn dus iets jonger dan recidivisten.

Tabel 3.3 Geboorteland van recidivisten en beginners in 1996 (in %)

geboorteland	recidivisten	beginners
Nederland	68	74
Marokko	14	6
Suriname	5	3
Turkije	3	3
Nederlandse Antillen	2	1
(voormalig) Joegoslavië	2	1
statenloos	1	1
Indonesië	1	1
Iran/Perzië	0	1
Duitsland	0	1
overig	4	8
totaal	100	100

Beginners zijn vaker dan recidivisten in Nederland geboren. Recidivisten die in het buitenland geboren zijn, komen relatief vaak uit Marokko.

Tabel 3.4 District van woonadres van recidivisten en beginners in 1996 (in %)

district	recidivisten	beginners
Paarendveld	4	3
Tolsteeg	8	4
Marco Polo	11	6
Utrecht Noord	12	7
Binnensticht	8	7
Eemland Noord	5	5
Eemland Zuid	11	10
Heuvelrug	7	9
Lekstroom	7	9
Rijn & IJssel	4	4
Vecht & Venen	4	5
buiten politieregio	18	31
totaal	100	100

Recidivisten wonen vaker binnen de regio dan beginners.

3.2 Criminaliteitsgerelateerde kenmerken

Tabel 3.5 Gemiddeld en totaal aantal antecedenten van recidivisten en beginners in 1996

	gemiddeld	totaal	%
recidivisten (n = 5.442)	1,7	9.274	55
beginners (n = 6.820)	1,1	7.519	45
totaal (n = 12.262)	1,4	16.793	100

Recidivisten zijn in 1996 gemiddeld anderhalf keer vaker door de politie geverbaliseerd dan beginners.

3.3 Opgehelderde delicten

Tabel 3.6 Gemiddeld en totaal aantal opgehelderde delicten in 1996, uitgesplitst naar recidivisten en beginners

	gemiddeld	totaal	%
recidivisten (n = 5.442)	1,7	9.518	55
beginners (n = 6.820)	1,2	7.930	45
totaal (n = 12.262)	1,4	17.448	100

55% van de in 1996 opgeloste feiten wordt verdachten die al eerder naar justitie zijn doorgestuurd, aangerekend. Het gemiddeld aantal feiten dat deze groep verdachten wordt aangerekend is bijna anderhalf keer groter als het gemiddelde aantal feiten waar verdachten zonder antecedenten van worden verdacht.

In de volgende tabel staat het type delicten dat in 1996 op beginners en recidivisten is teruggebracht.

Tabel 3.7 Type opgehelderde delicten in 1996, uitgesplitst naar recidivisten en beginners (in %)

delictgroep	recidivisten	beginners
misdriven tegen leven en persoon	9	9
misdriven tegen openbare orde en gezag	7	7
ruwheidsmisdriven	6	8
vermogensmisdriven	60	50
zedendelicten	1	2
verkeersdelicten	12	21
drugsdelicten	3	2
totaal	100	100

Recidivisten worden vaker opgepakt voor vermogensdelicten dan beginners. Verkeersdelicten worden weer vaker op beginners teruggebracht. In de volgende tabel wordt nader ingegaan op de verschillen hierin tussen mannen en vrouwen.

Tabel 3.8 Type opgehelderde delicten in 1996, uitgesplitst naar recidivisten/beginners en geslacht (in %)

type delict	recidivisten		beginners	
	man	vrouw	man	vrouw
misdriven tegen leven en persoon	10	4	9	6
misdriven tegen openbare orde en gezag	7	3	8	3
ruwheidsmisdriven	6	5	9	4
vermogensmisdriven	58	79	45	70
zedendelicten	1	0	3	0
verkeersdelicten	13	6	23	15
drugsdelicten	3	2	2	1
totaal	100	100	100	100

Vrouwen worden vaker opgepakt voor vermogensmisdriven dan mannen: dit geldt voor zowel recidivisten als beginners. Verkeersdelicten worden weer vaker op mannen teruggebracht. Het betreft dan vaker beginners dan recidivisten.

Verder wordt mannelijke beginners iets vaker ruwheidsmisdriven aangerekend dan vrouwelijke beginners. Dit verschil tussen de seksen geldt echter niet voor recidivisten.

4 Jeugd van 12 tot en met 17 jaar

In hoofdstuk 2 werd al vermeld dat ruim eenachtste van de verdachtenpopulatie, waarover het parket zich in 1996 ontfermde, bestaat uit jongeren van 12 tot en met 17 jaar. In dit hoofdstuk wordt een nadere beschrijving van deze minderjarige verdachtengroep gegeven en wordt deze groep vergeleken met verdachten die ouder dan 18 jaar zijn.

4.1 Persoonskenmerken

Tabel 4.1 Leeftijd van jongeren in 1996

leeftijd	aantal	%
12 jaar	31	2
13 jaar	143	8
14 jaar	246	14
15 jaar	406	23
16 jaar	453	26
17 jaar	478	27
totaal	1.757	100

Het aantal jongeren per leeftijdsgroep, waarmee het parket in 1996 te maken kreeg, loopt geleidelijk op van 2% verdachten van 12 jaar tot 27% verdachten van 17 jaar. Bijna de helft van de minderjarige verdachtengroep is jonger dan 16 jaar. De gemiddelde leeftijd is 15 jaar.

Tabel 4.2 Geslacht van jongeren in 1996 (in %)

	minderjarigen	meerderjarigen
man	81	84
vrouw	19	16
totaal	100	100

De meeste verdachten van 12-17 jaar zijn jongens, een vijfde bestaat uit meisjes. Onder de jeugdige verdachten bevinden zich relatief iets meer meisjes dan onder meerderjarigen.

Tabel 4.3 District van woonadres jongeren in 1996 (in %)

district	minderjarigen	meerderjarigen
Paardenveld	2	4
Tolsteeg	4	6
Marco Polo	5	9
Utrecht Noord	7	10
Binnensticht	12	7
Eemland Noord	6	5
Eemland Zuid	9	11
Heuvelrug	13	7
Lekstroom	12	7
Rijn en IJssel	5	4
Vecht en Venen	8	4
buiten politieregio	18	27
totaal	100	100

Van de minderjarigen woont 18% buiten de regio. Onder de meerderjarige verdachten ligt dat percentage anderhalf keer hoger. Van de minderjarige verdachten die binnen de regio Utrecht woonachtig zijn, wonen er relatief veel in Binnensticht, Heuvelrug en Lekstroom.

Tabel 4.4 Geboorteland van jongeren in 1996 (in %)

geboorteland	minderjarigen	meerderjarigen
Nederland	79	70
Marokko	10	10
Suriname	2	4
Turkije	1	3
Ned. Antillen	2	2
(voormalig) Joegoslavië	1	2
statenloos	1	1
Indonesië	1	1
Iran/Perzië	1	1
overig	4	6
totaal	100	100

Van de minderjarige verdachten is een vijfde buiten Nederland geboren. Minderjarigen zijn daarmee iets vaker buiten Nederland geboren dan meerderjarigen. Eentiende van de jeugdige verdachten is in Marokko geboren.

4.2 Criminaliteitsgerelateerde kenmerken

Het aantal jongeren waarvoor een gevarencode is geregistreerd, is laag. In het totaal zijn bij jongeren in het totaal 11 gevarencodes geregistreerd, waarvan 7 voor harddruggebruik.

Tabel 4.5 Gemiddeld en totaal aantal antecedenten in 1996, uitgesplitst naar minder- en meerderjarigen

	gemiddeld	totaal	%
minderjarige (n = 1.757)	1,4	2.466	15
meerderjarige (n = 10.505)	1,4	14.327	85
totaal (n = 12.262)	1,4	16.793	100

Minderjarigen hebben in 1996 gemiddeld net zoveel antecedenten als meerderjarigen, namelijk 1,4.

In tabel 4.6 wordt weergegeven hoeveel van de jongeren, die in 1996 werden doorgestuurd naar justitie, al over politie-antecedenten beschikte (recidivisten) en hoeveel niet (beginners).

Tabel 4.6 Politie-antecedenten in 1996, uitgesplitst naar minder- en meerderjarigen (in %)

	minderjarigen	meerderjarigen
geen	76	52
tenminste één	24	48
totaal	100	100

Van de minderjarige verdachten is 24% al eerder met de politie in aanraking gekomen. Dit percentage ligt veel lager dan bij de meerderjarigen: de recidive onder meerderjarigen is 48%. Uit verdere analyses blijkt dat het percentage jongeren dat recidiveert wel toeneemt naarmate zij ouder zijn: van 6% onder jongeren van 13 jaar tot 46% onder jongeren van 17 jaar.

4.3 Opgehelderde delicten

Tabel 4.7 Gemiddeld en totaal aantal opgehelderde delicten in 1996, uitgesplitst naar minder- en meerderjarigen

	gemiddeld aantal	totaal aantal	totaal %
minderjarigen (n = 1.757)	1,6	2.737	16
meerderjarigen (n = 10.505)	1,4	14.711	84
totaal (n = 12.262)	1,4	17.448	100

Jongeren werden in 1996 gemiddeld iets meer delicten aangerekend dan volwassenen, namelijk 1,6 delict per persoon. In tabel 4.8 wordt nagegaan of dit voor elke leeftijdscategorie geldt.

Tabel 4.8 Gemiddeld en totaal aantal opgehelderde delicten in 1996, uitgesplitst naar leeftijd (in %)

leeftijd	gemiddeld	totaal
12 jaar	1,2	36
13 jaar	1,3	187
14 jaar	1,2	304
15 jaar	1,6	639
16 jaar	1,7	778
17 jaar	1,7	793
totaal	1,6	2.737

In 1996 worden jongeren tot 15 jaar gemiddeld minder feiten aangerekend dan volwassenen. Jongeren van 15 tot 17 jaar daarentegen worden gemiddeld meer feiten aangerekend.

Uit verder analyses blijkt dat jongens en meisjes verschillen in het gemiddelde aantal feiten dat hen wordt aangerekend: op jongens wordt in 1996 gemiddeld 1,6 feiten teruggebracht en op meisjes 1,2 feiten. Dit verschil geldt in min of meerdere mate voor alle leeftijdscategorieën.

In onderstaande tabel wordt het type delicten, waarvoor jongeren in 1996 werden geverbaliseerd, vergeleken met volwassenen.

Tabel 4.9 Type opgehelderde delicten in 1996, uitgesplitst naar minder- en meerderjarigen (in %)

delictgroep	minderjarigen	meerderjarigen
misdrijven tegen leven en persoon	9	11
misdrijven tegen openbare orde en gezag	11	5
ruwheidsmisdrijven	9	6
vermogensmisdrijven	66	49
zedendelicten	1	2
verkeersdelicten	2	22
drugsdelicten	1	3
overige delicten	1	2
totaal	100	100

Minderjarigen zijn vaker dan meerderjarigen voor vermogensmisdrijven geverbaliseerd, namelijk in 66% van de gevallen. Minder vaak zijn zij voor verkeersdelicten geverbaliseerd. Dit lijkt echter een logisch voortvloeisel van het feit dat minderjarigen nog geen rijbevoegdheden kunnen hebben.

In de volgende tabel wordt ingegaan op mogelijke verschillen in aangerekende delicten tussen jongens en meisjes van verschillende leeftijden.

Tabel 4.10 Type opgehelderde delicten in 1996, uitgesplitst naar leeftijd en geslacht (in %)

delictgroep	12-13 jaar		14-15 jaar		16-17 jaar	
	j	m	j	m	j	m
misdrifven tegen leven en persoon	6	4	7	8	7	4
misdrifven tegen openbare orde en gezag	9	9	9	10	18	6
ruwheidsmisdrifven	18	7	13	8	9	2
vermogensmisdrifven	62	80	67	74	62	86
zedendelicten	6	-	2	-	2	-
drugsdelicten	-	-	0	-	0	1
overige delicten	-	-	1	-	1	1
totaal	100	100	100	100	100	100

Vermogensdelicten worden vaker op meisjes teruggebracht dan op jongens, hoewel jongens ook vaak voor dit type delict worden opgepakt. Verder wordt jongens uit alle leeftijdsklassen vaker ruwheidsmisdrifven aangerekend dan meisjes. Zowel het aantal meisjes als het aantal jongens dat ruwheidsmisdrifven wordt aangerekend neemt met het stijgen van de leeftijd toe. Verder valt op dat misdrifven tegen openbare orde en gezag vaker op de groep 16-17 jarige jongens wordt teruggebracht dan op meisjes uit deze leeftijdscategorie.

5 Allochtonen

Volgens de huidige, landelijk vastgelegde, definitie is een persoon allochtoon indien hij of zij zelf of ten minste één van diens ouders niet in Nederland is geboren. De registratie van etniciteit binnen HKS beperkt zich alleen tot gegevens omtrent geboorteland en nationaliteit van de verdachten zelf en niet van de ouders. Daarom kunnen allochtonen 'van de tweede generatie' binnen dit registratiesysteem niet worden onderscheiden.

Om allochtonen toch enigszins te kunnen onderscheiden van autochtonen worden in dit hoofdstuk zowel het geboorteland als de nationaliteit van verdachten in aanmerking genomen. Indien een persoon een niet-Nederlandse nationaliteit heeft of niet in Nederland is geboren, dan wordt deze persoon als allochtoon aangemerkt. Hiermee wordt dus afgeweken van de landelijke definitie, waardoor de uitspraken in dit hoofdstuk een beperkte reikwijdte hebben. Het aantal allochtone verdachten is volgens de door ons gehanteerde definitie in ieder geval een onderschatting van het werkelijke aantal.

5.1 Persoonskenmerken

Tabel 5.1 Etniciteit verdachten

	aantal	%
Nederlands	8.488	69
Marokkaans	1.293	11
Surinaams	490	4
Turks	389	3
Antilliaans	195	2
vrml. Joegoslavisch	189	2
overig	1.218	10
totaal	12.262	100

Volgens de HKS-registratie is ruim tweederde van de verdachten van Nederlandse afkomst. Eentiende van de verdachten is uit Marokko afkomstig.

Tabel 5.2 Geslacht van allochtonen (in %)

	man	vrouw	totaal
Nederlands	83	17	100
Marokkaans	92	8	100
Surinaams	78	22	100
Turks	88	12	100
Antilliaans	80	21	100
vrml. Joegoslavisch	77	23	100
overig	82	18	100

Onder Surinamers, Antillianen en voormalig Joegoslaven is het percentage vrouwelijke verdachten hoger dan bij de andere etniciteiten.

Tabel 5.3 Leeftijd van allochtonen (in %)

	12-17	18-24	25-40	41-64	65 +	totaal
Nederland	15	21	38	25	2	100
Marokkaans	20	40	36	4	0	100
Surinaams	6	19	48	26	1	100
Turks	11	25	50	14	-	100
Antilliaans	14	22	48	16	-	100
vrml. Joegoslavisch	12	26	50	12	1	100
overig	11	21	46	21	1	100

Gemiddeld genomen is ongeveer 35% van de verdachten jonger dan 25 jaar. Twee groepen vormen daarop een uitzondering. Van de in HKS geregistreerde Marokkaanse verdachten is 60% jonger dan 25 jaar. Surinaamse verdachten, voorzover hun etniciteit is geregistreerd, zijn daarentegen wat ouder dan de rest.

In onderstaande tabel staat het district waarin de allochtone en autochtone verdachten in 1996 wonen. Hierin zijn, naast Nederlanders, alleen de allochtone groepen opgenomen die het grootste deel van het verdachtenbestand uitmaken, namelijk Marokkanen, Surinamers en Turken.

Tabel 5.4 District van woonadres van allochtonen in 1996 (in %)

district	Nederlanders	Marokkanen	Surinamers	Turken
Paardenveld	4	3	4	3
Tolsteeg	5	9	10	4
Marco Polo	6	21	10	19
Utrecht Noord	8	16	14	20
Binnensticht	8	10	5	3
Eemland Noord	6	2	1	9
Eemland Zuid	10	7	9	21
Heuvelrug	9	8	1	4
Lekstroom	9	3	10	2
Rijn en IJssel	5	4	2	1
Vecht en Venen	5	2	3	1
buiten politieregio	25	16	32	15
totaal	100	100	100	100

Marokkaanse en Turkse verdachten wonen relatief minder vaak buiten de regio dan Nederlandse en Surinaamse verdachten. Binnen de regio wonen veel allochtone verdachten in de districten Marco Polo en Utrecht Noord. Vooral Marokkanen en Turken zijn in deze districten sterk vertegenwoordigd. Turken met antecedenten wonen ook opvallend vaak in Eemland Zuid.

5.2 Criminaliteitsgerelateerde kenmerken

In onderstaande tabel staat het type gevarencodes dat de allochtone verdachten in 1996 kregen.

Tabel 5.5 Gevarencodes naar etniciteit (in %)

gevarencode	Marokkanen	Surinamers	Turken	Nederlanders
alcoholist	1	1	0	1
harddrugsgebruiker	10	16	3	6
medische indicatie	0	0	-	1
vuurwapengevaarlijk	0	2	2	1
verzetpleger	1	2	0	1
vluchtgevaarlijk	1	1	-	0
zelfmoordneiging	0	0	-	0

De onderzochte allochtone groepen onderscheiden zich op één punt sterk van Nederlanders, namelijk ten aanzien van de code harddrugsgebruiker. Van de Surinaamse verdachten heeft maar liefst 16% deze code en van de Marokkanen 10%. Van de autochtone verdachten staat, ter vergelijking, 6% geregistreerd als harddrugsgebruiker. Bij Turken ligt dat percentage op 3%.

Tabel 5.6 Gemiddeld en totaal aantal antecedenten in 1996 naar etniciteit

eticiteit	feiten		
	gemiddeld aantal	totaal aantal	totaal %
Nederlands	1,3	11.227	67
Marokkaans	1,8	2.284	14
Surinaams	1,4	688	4
Turks	1,2	486	3
Antilliaans	1,4	267	2
vrml. Joegoslavisch	1,4	263	2
overig	1,3	1.578	9
totaal	1,4	16.793	100

Verdachten van Marokkaanse afkomst zijn in 1996 binnen de regio gemiddeld vaker geverbaliseerd dan verdachten van een andere etniciteit.

Tabel 5.7 Politie-antecedenten naar etniciteit (in %)

Nederlands	42
Marokkaans	62
Surinaams	56
Turks	43
Antilliaans	57
vrml. Joegoslavisch	52
overig	35

Het percentage verdachten dat in 1996 reeds bekend was bij de politie, is onder Marokkaanse verdachten het hoogst, namelijk ruim 60%. Onder Nederlanders, Turken en 'overig' is dit percentage het laagst.

5.3 Opgehelderde delicten

Tabel 5.8 Gemiddeld en totaal aantal opgehelderde delicten in 1996, uitgesplitst naar etniciteit

eticiteit	feiten		
	gemiddeld aantal	totaal aantal	totaal %
Nederlands	1,4	11.863	68
Marokkaans	1,8	2.370	14
Surinaams	1,3	657	4
Turks	1,3	503	3
Antilliaans	1,2	241	1
vrml. Joegoslavisch	1,4	273	2
overig	1,3	1.541	9
totaal	1,4	17.448	100

Na Nederlanders wordt een groot aantal delicten op Marokkanen teruggebracht, namelijk 14%. Het gemiddelde aantal aangebrachte delicten is voor Marokkanen met 1,8 het hoogst. Voor verdachten uit andere allochtone groepen ligt dit tussen de 1,2 en de 1,4 delicten.

In de volgende tabel staat het type delicten dat in 1996 op allochtone verdachten wordt teruggebracht. In deze tabel zijn alleen de groepen opgenomen die, naast Nederlanders, verantwoordelijk zijn voor het grootste aantal feiten. Dat zijn Marokkanen, Surinamers en Turken.

Tabel 5.9 Type opgehelderde delicten in 1996, uitgesplitst naar etniciteit (in %)

delictgroep	Marokkanen	Surinamers	Turken	Nederlanders
misdrijven tegen leven en persoon	10	13	14	8
misdrijven tegen openbare orde en gezag	7	2	7	7
ruwheidsmisdrijven	5	2	4	8
vermogensmisdrijven	66	62	55	52
zedendelicten	1	1	2	2
verkeersdelicten	7	9	13	20
drugsdelicten	3	9	1	2
overig/onbekend	48	47	36	37
totaal	100	100	100	100

De allochtone groepen worden het vaakst verdacht van het plegen van vermogensdelicten, Marokkanen en Surinamers iets vaker dan Turken en Nederlanders. Verder worden allochtonen minder vaak opgepakt voor verkeersmisdrijven dan autochtonen. Surinamers worden vaker van drugsdelicten verdacht. Ook wordt hen, net als Turkse verdachten, iets vaker misdrijven tegen leven en persoon aangerekend.

6 Gewelddelicten

In dit hoofdstuk wordt een beschrijving gegeven van de kenmerken van verdachten van gewelddelicten en de hen aangerekende feiten. Voor een exacte definiëring van gewelddelicten is naast het overtreden wetsartikel ook informatie nodig omtrent de modus operandi. Deze informatie is in dit onderzoek om diverse redenen echter nog niet voorhanden⁶. Daarom worden in dit onderzoek de volgende delicten tot de gewelddelicten gerekend: alle misdrijven tegen leven en persoon, alsmede diefstal met geweld, openbare geweldpleging en wederspanning. Gegeven deze definitie worden in 1996 in het totaal 1.971 personen verdacht van het plegen van één of meer gewelddelicten.

6.1 Persoonskenmerken

Tabel 6.1 Geslacht van de verdachten van gewelddelicten in 1996 (in %)

	geweldplegers	overige verdachten
man	92	82
vrouw	8	18
totaal	100	100

Het percentage mannen is onder verdachten van gewelddelicten hoger dan onder de overige verdachten.

Tabel 6.2 Leeftijd van de verdachten van gewelddelicten in 1996 (in %)

	geweldplegers	overige verdachten
12-17 jaar	18	14
18-24 jaar	28	22
25-39 jaar	38	40
40-64 jaar	16	23
65 jaar en ouder	1	2
totaal	100	100

Van de verdachten van gewelddelicten is 46% jonger dan 25 jaar. Onder geweldplegers zijn jongeren dus sterker vertegenwoordigd dan onder de overige verdachten.

In onderstaande tabel staat de mate waarin autochtonen en allochtonen⁷ verdacht worden van het plegen van gewelddelicten.

Noot 6 Zie hoofdstuk 1: Verantwoording.

Noot 7 Gedefinieerd als het land waarin de verdachte geboren is en/of waarvan hij/zij de nationaliteit bezit.

Tabel 6.3 Etniciteit van verdachten van geweldsdelicten in 1996 (in %)

	geweldplegers	overige verdachten
Nederlands	66	70
Marokkaans	15	10
Surinaams	4	4
Turks	4	3
Antilliaans	2	2
vrml. Joegoslavisch	1	2
overig	9	10
totaal	100	100

Tweederde van de verdachten van geweldsdelicten is autochtoon. Verdachten van geweldsdelicten komen in vergelijking met verdachten van andere delicten vaker uit Marokko.

6.2 Criminaliteitsgerelateerde kenmerken

Tabel 6.4 Gevarencodes van verdachten van geweldsdelicten in 1996 (in %)

gevarencode	geweldplegers	overige verdachten
alcoholist	1	1
harddruggebruiker	6	7
medische indicatie	1	0
vuurwapengevaarlijk	1	1
verzetpleger	1	1
vluchtgevaarlijk	0	0
zelfmoordneiging	0	0

De verschillende gevarencodes worden naar verhouding net zo vaak voor verdachten van geweldsdelicten als voor de andere verdachten geregistreerd.

Tabel 6.5 Gemiddeld en totaal aantal antecedenten in 1996, uitgesplitst naar verdachten van geweldsdelicten en overige verdachten

	gemiddeld	totaal	%
verdachten geweldsdelicten (n = 1.971)	1,6	3.223	19
overige verdachten (n = 10.291)	1,3	13.570	81
totaal (n = 12.262)	1,4	16.793	100

Verdachten van geweldsdelicten zijn in 1996 gemiddeld vaker gevebaliseerd dan verdachten van andere delicten, namelijk 1,6 keer.

Tabel 6.6 Politie-antecedenten, uitgesplitst naar verdachten van geweldsdelicten en overige verdachten (in %)

	geweldplegers	overige verdachten
geen	48	57
tenminste 1	52	43
totaal	100	100

Van de geweldplegers is 52% al eerder door de politie geverbaliseerd. Dit percentage ligt hoger dan onder verdachten die niet voor een geweldsdelict naar justitie werden doorgestuurd.

6.3 Opgehelderde delicten

Tabel 6.7 Gemiddeld en totaal aantal delicten in 1996, uitgesplitst naar verdachten van geweldsdelicten en overige verdachten

	gemiddeld	totaal	%
verdachten geweldsdelicten (n = 1.971)	1,3	2.564	15
overige verdachten (n = 10.291)	1,4	14.884	85
totaal (n = 12.262)	1,4	17.448	100

Uit de tabel blijkt dat verdachten van geweldsdelicten gemiddeld iets minder feiten wordt aangerekend dan verdachten van andere delicten. In de volgende tabel staat een specificatie van het type geweldsdelicten dat op deze groep verdachten is teruggebracht. In deze tabel is ook het verschil tussen beginners en recidivisten opgenomen.

Tabel 6.8 Type opgehelderde geweldsdelicten in 1996, uitgesplitst naar beginners en recidivisten (in %)

delict	recidivisten	beginners	totaal
doodslag en moord	3	4	3
gekwalficeerde mishandeling	6	5	6
eenvoudige mishandeling	29	34	29
eenvoudige belediging	4	4	4
dood/letsel door schuld	0	0	0
bedreiging	16	12	15
openbare geweldpleging	29	40	31
wederspanningheid	1	0	1
diefstal met geweld	12	2	10
totaal	100	100	100

Tweederde van alle opgeloste geweldsdelicten betreft eenvoudige mishandeling of openbare geweldpleging. Bedreiging komt op de derde plaats. Gekeken naar de verschillen tussen recidivisten en beginners valt op dat geweldplegers, die voor het eerst worden doorgestuurd naar justitie, vaker

verdacht worden van openbare geweldpleging en recidivisten van het plegen van diefstal met geweld.

In de onderstaande tabel wordt nagegaan in welke mate geweldplegers ook verdacht worden van het plegen van andere type misdrijven. In deze tabel zijn alleen de delicten die in 1996 in de regio Utrecht het meest veelvuldig zijn opgelost opgenomen.

Tabel 6.9 Geweldplegers die in 1996 ook niet-geweldsmisdrijven werd aangerekend (in %)

	geweldplegers	overige verdachten
vermogensmisdrijven ¹	16	49
rijden onder invloed	4	17
vernieling	10	7
opiumwet harddrugs	3	4

¹ Het betreft hier een samenvoeging van alle vermogensdelicten behalve diefstal met geweld.

Van de verdachten van geweldsdelicten is eenzesde in 1996 ook ge verbaliseerd voor het plegen van vermogensmisdrijven en eentiende voor het plegen van vernieling. Het percentage geweldplegers dat vernieling wordt aangerekend is daarmee zelfs iets hoger dan onder de andere verdachten.

Bijlage 1 Onderzoeksverantwoording

Voor het verkrijgen van een bestand met statistische verdachteninformatie dienen diverse databasebestanden uit HKS aan elkaar te worden gekoppeld. Voordat met bewerking en analyse van de gegevens wordt aangevangen, vindt uitgebreide 'opschoning' plaats, om diverse redenen:

- invoer van de gegevens is niet altijd eenduidig;
- de te koppelen deelbestanden hebben betrekking op verschillende eenheden;
- één feit wordt vaak met meerdere wetsartikelnummers geregistreerd;
- de gegevens dienen te worden geanonimiseerd.

Het resulterende bestand heeft betrekking op verdachten waarvoor in 1996 binnen de politieregio een oplossingsverbaal werd opgemaakt. Voor elke verdachte is informatie gegenereerd over:

- feiten waarvoor in 1996 binnen de regio een oplossingsverbaal werd opgemaakt;
- feiten waarvoor in 1996 buiten de regio een oplossingsverbaal werd opgemaakt;
- feiten waarvoor in eerdere jaren binnen de regio een oplossingsverbaal werd opgemaakt;
- feiten waarvoor in eerdere jaren buiten de regio een oplossingsverbaal werd opgemaakt.

De verdachten kunnen zowel binnen als buiten de politieregio woonachtig zijn. Voorzover het *feiten* betreft waarvoor buiten de regio een oplossingsverbaal werd opgemaakt, blijft de beschikbare informatie beperkt tot de datum van het antecedent (ofwel oplossingsverbaal), het type delict en het aantal opgeloste delicten. Het proces verbaal van aangifte is in deze gevallen eveneens opgemaakt buiten de politieregio. Hierdoor ontbreekt de meer specifieke informatie omtrent het geregistreerde delict.

De informatie kan op drie niveaus worden geanalyseerd:

- processen-verbaal van oplossing;
- delicten;
- verdachten.

In deze rapportage wordt vooral gefocust op verdachten en de delicten waarvoor zij verantwoordelijk worden geacht. Persoons- en delictkenmerken worden afzonderlijk en in combinatie gepresenteerd.

Bepaalde informatie wordt wel geregistreerd in HKS, maar niet meegenomen in de onderhavige rapportage. Het gaat dan bijvoorbeeld om de modus operandi en om informatie op basis waarvan kan worden vastgesteld of een misdrijf al dan niet is gepleegd door meerdere personen. Het is uitdrukkelijk de bedoeling om in de toekomst deze aanvullende informatie eveneens te beschrijven. Daarvoor dient een aanvullende procedure te worden ontwikkeld en moet worden nagegaan wat de kwaliteit is van de invoer van gegevens binnen de diverse regio's⁸.

Het type gegevens dat in dit onderzoek gebruikt wordt, betreft:

- persoonlijk identificatienummer verdachte;
- code van het korps dat het proces verbaal van oplossing heeft gemaakt;

Noot 8 Er is overigens nog veel meer informatie in HKS aanwezig, met name gerelateerd aan het type delict: naast pleegplaats en modus operandi, zijn dat gegevens als delictdatum, gebruikte gereedschappen, buit, slachtoffer en object waarop de handeling is gericht. Verder is er veel informatie beschikbaar over uiterlijke kenmerken van daders.

- geboortjaar verdachte;
- geboorteland verdachte;
- nationaliteit verdachte;
- geslacht verdachte;
- woonadres verdachte;
- district van woonadres verdachte;
- wijk-/buurt-/subbuurtcode van woonadres verdachte;
- landcode van woonadres verdachte;
- antecedent identificatienummer;
- jaar van het antecedent;
- overtreden wetsartikel;
- aantal keer dat het wetsartikel is overtreden;
- gevarenclassificatie.

Bijlage 2 Gehanteerde begrippen

Proces-verbaal van oplossing

Een proces-verbaal waarin een verdachte als (mogelijke) dader wordt gekoppeld aan één of meerdere gepleegde feiten.

Antecedent

Een administratieve registratie van de opmaak van een proces-verbaal van oplossing tegen een verdachte. Een proces-verbaal, en dus een antecedent, kan meerdere feiten bevatten.

Gewelddelicten

Tot gewelddelicten worden alle misdrijven tegen leven en persoon gerekend alsmede diefstal met geweld, openbare geweldpleging en wederspanningheid.

Op agressie gerichte delicten

Delicten die gericht zijn op het toebrengen van schade aan personen of goederen. Hiertoe behoren misdrijven tegen leven en personen, misdrijven tegen openbare orde en gezag en ruwheidsdelicten.

Beginner

Een persoon waartegen niet eerder dan in het jaar van verbalisatie (1996), een proces verbaal werd opgemaakt.

Recidivist

Een persoon waartegen voorafgaand aan het jaar van verbalisatie (1996) al één of meerdere processen verbaal werden opgemaakt.

Allochtoon

Een persoon die niet in Nederland geboren is en/of die een niet Nederlandse nationaliteit heeft. Hiermee wordt afgeweken van de landelijk vastgestelde definitie waarbij naar het geboorteland van de ouders wordt gekeken.

Opgehelderd delict

Bijlage 3 Indeling naar delicten

De in de rapportage gehanteerde naamgeving van delicten is gebaseerd op de onderstaande indeling van het WODC naar artikelnummers uit het Wetboek van Strafrecht.

Delict en delictgroep	Wetboek van Strafrecht artikelnummer
1 Agressieve misdrijven	
a Tegen openbare orde en gezag	
huis-/lokaalvredebreuk	138*/139*
openlijke geweldpleging	141
wederspansigheid	181*/182*
belemmering ambtenaar in functie	180
discriminatie	137*
overige misdr. openbare orde en gezag	13*/14*/150*/177*/- 179*/18*/19*/201
b Tegen leven en persoon	
Doodslag en moord	287/288/289/290/291
gekwalficeerde mishandeling	301*/302*/303*/304*/- 306*
eenvoudige mishandeling	300*
eenvoudige belediging	266/267
dood/zwaar lich. letsel door schuld	307/308
bedreiging	285*
overige misdrijven tegen leven	293
c Ruwheidsmisdrijven	
brandstichting	157*/158*
dierenmishandeling	350.2/254*
vernieling	350/350.1/351*/352
overige vernielingen	353/354
2 Vermogensmisdrijven	
valsheidsmisdrijven	208/209/21*/22*/230/- 231/234
eenvoudige diefstal	310
diefstal in vereniging	311.4/311.3.4
diefstal in vereniging met braak	311.4.5./311.3.4.5
diefstal met braak	311.5/311.3.5
diefstal met geweld	312*
afpersing	317*
verduistering	321/323
verduistering in dienstbetrekking	322
bedrog	326*/327/328*/329*/33*
heling	416/417
schuld heling	417BIS
overige vermogensmisdrijven	311/311.1/311.2/311.3/- 314*/315*/316*/318*/- titel11

3 Zedendelicten

schennis der eerbaarheid	239*
verkrachting	242/243
feitelijke aanranding der eerbaarheid	246
gemeenschap met kinderen	244/245
ontucht met bewusteloze/kind	247
ontucht door ouders	249
overige zedendelicten	248/240*/250*/251bis/- 252*/titel14

4 Verkeersmisdrijven

rijden onder invloed	WvW 26*
doorrijden na ongeval	WvW 30*
rijden na ontzegging	WvW 32*
medewerking bloedproef weigeren	WvW 33A*
dood letsel door schuld	WvW 36*
joyriding	WvW 37
overige verkeersmisdrijven	WvW 10*/WvW 14*

5 Drugsmisdrijven

opiumwet-harddrugs	opiumwet 2*
opiumwet-softdrugs	opiumwet 3*

6 Vuurwapenmisdrijven

vuurwapenwet	VWW*/WWM*&DO8/- WWM*&A11 t/m A A16
--------------	---------------------------------------

7 Overige misdrijven

ibb	IBB*
overige misdrijven	*